

Høringssvar til kvalitetsstandard for stofindtagelsesrum

[21. marts 2025]

Udsatterådet takker for muligheden for at afgive dette høringssvar til Københavns Kommunes kvalitetsstandard for stofindtagelsesrum.

Nedenstående høringssvar er inddelt i først generelle betragtninger vedr. stofindtagelsesrummene og derefter konkrete ændringsforslag til den fremlange kvalitetsstandard.

Generelle betragtninger

Udsatterådet forholder sig meget positivt til etablering af flere og mindre stofindtagelsesrum i Københavns Kommune og Udsatterådet ser de politiske ambitioner og den politiske opbakning som et vigtigt og nødvendigt skridt i forhold til at sikre mere værdighed om og tryghed for de mest udsatte stofbrugere. Flere stofindtagelsesrum (i forskellige former og organiseringer) vil skabe mere værdighed for stofbrugerne i København, der i fremtiden har flere forskellige muligheder for at kunne indtage deres stoffer i trygge rammer med relevant tilknyttet sundhedsfagligt personale.

Udsatterådet kan ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, om den planlagte vifte af stofindtagelsesrum vurderes at være tilstrækkeligt dækkende ift. stofbrugernes behov. Det vil derfor være relevant at foretage løbende evalueringer i takt med, at de nye tilbud kommer i drift.

Særligt forudser Udsatterådet følgende fordele for målgruppen:

- Rene, sikre og trygge fysiske rammer.
- Hjælp fra personale, som stofbrugerne kender godt og har tillid til.
- Ordentligt værktøj til stofindtag.
- Mulighed for sundhedsfaglig hjælp og rådgivning.
- Livgivende førstehjælp ved overdosis.
- Flere værdige valg i forhold til, hvor man ønsker at indtage sit stof.
- Ro og værdighed i en sårbar situation.
- Viden om hvilket stof (og hvor meget) der indtages.
- Kønsoptdelt og skærmet stofindtagelsesrum skaber tryghed blandt kvinderne og forebygger vold og voldtægt i stofmiljøet.
- Socialfaglig indsats i forbindelse med stofindtag kan med høj sandsynlighed bidrage til styrket hjælp og til bedre brobygning til andre relevante aktører og myndighed.

Udsatterådet støtter Forvaltningens faglige tilgang til placeringer af stofindtagelsesrum med afsæt i, at stofindtagelsesrum placeres, hvor der er størst aktuelt behov, ift. hvor stofbrugere opholder sig og hvor der i dag ikke er stofindtagelsesrum tilgængeligt. Udsatterådet mener, at det er oplagt at placere stofindtagelsesrum i forbindelse med allerede, etablerede og kendte væresteder, hvor der også tilbydes socialpædagogisk hjælp, rådgivning mv. Rådet opfordrer herudover til, at stofindtagelsesrummene er opsøgende i forhold til at samarbejde med de relevante tilbud til målgruppen af udsatte stofbrugere, som findes i civilsamfundet, så som hepatitis C og hiv screening, retshjælp, oplæring i og udlevering af naloxone, stoftest.

Som led i afdækningen af behov for stofindtagelsesrum i Københavns Kommune peger Udsatterådet på behovet for, at der sker en fælles koordinering af indsamling af data og viden fra de forskellige etablerede stofindtagelsesrum. Ved at sikre koordinering af viden- og dataindsamling mellem de eksisterende stofindtagelsesrum, får Socialforvaltningen styrkede forudsætninger for at kunne afdække behovet for flere stofindtagelsesrum/andre indretninger af stofindtagelsesrummenes udformning og drift. Ligeledes opfordrer rådet til, at der laves en bruger-evaluering af de nye og eksisterende stofindtagelsesrum, så tilbuddene bedst muligt tilpasser sig målgruppens behov.

Udsatterådet er enig med forvaltningen i, at der skal være fokus på stofindtagelsesrum for særligt sårbare grupper herunder kvinder, unge og ældre stofbrugere mv. Udsatterådet mener derudover, at Socialforvaltningen skal være opmærksom på:

- Mulighed for både røg og injektion i alle stofindtagelsesrum.
- Stofindtagelsesrum bør så vidt muligt være døgnåbne. Svingende åbningstider (eller begrænset åbningstid) er svært at gennemskue for brugerne, hvilket risikere at gøre stofindtagelsesrummet mindre effektivt og relevant.
- Varsomhed ved mobil løsning, der skifter placering ofte. Det kan være vanskeligt for stofbrugere at finde tilbuddet, hvis det rykker for meget rundt på forskellige lokationer.
- Tværfaglige løsninger, hvor sundhedspersonale samarbejder tæt med socialfagligt personale mhp. at kunne tilbyde en samlet og helhedsorienteret indsats.
- Sikring af langsigtet og stabil finansiering af hensyn til både kvalitet i indsatsen, arbejdsmiljø for de ansatte og for brugernes behov for hjælp.

Konkrete ændringsforslag.

Udsatterådet opfordrer til at det indskrives i kvalitetsstandarden, at stofindtagelsesrummene skal kunne rådgive om abstinensbehandling.

Udsatterådet fraråder, at det skal være en betingelse at oplyse cpr-nummer ved overdosis. Behandling af overdosis er en livsredende behandling, og derfor bør der ikke stilles krav til patienten.

Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 8, at der kan gives karantæne ved overtrædelse af stofindtagelsesrummenes ordensregler. Udsatterådet

opfordrer til, at ordensregler offentliggøres, så der ikke opstår uklarhed for brugere og ansatte mv. om gældende ordensregler, samt at Københavns Kommune samler data på hvor mange udsatte borgere der oplever karantæner og hvad grundlaget herfor er.

Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 9, at leder og personale skal nedsætte et brugerråd, "hvis det ønskes af brugerne" (bestemt flertal). Udsatterådet anbefaler at ændre formuleringen til "brugere" (ubestemt flertal), så det er tydeligt, at et brugerråd skal oprettes, også selvom kun få brugere udtrykker ønsket.

Udsatterådet anbefaler at information om de konkrete stofindtagelsesrum indskrives i kvalitetsstandarden, herunder placering, åbningstider samt anden relevant information.

På vegne af Udsatterådet i Københavns Kommune

Maja Løvbjerg Hansen, forperson